

DĚJEPIS

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sblížování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuse
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh a výsledek 1. světové války a postavení a úlohu českého národa v ní, pochopí 1. polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších válek, na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - zná okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - vnímá rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus a agrese, charakterizuje nacismus, příčiny jeho nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jeho existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu vypjatého nacionalismu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky - popíše průběh a výsledky 2. světové války a postavení a úlohu českého národa v ní, seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období protektorátu, má úctu k odkazu účastníků odboje, na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<p><u>NOVÁ DOBA</u></p> <p><u>Počátek 20. století</u> První světová válka (průběh a Češi za 1. sv. války) Ruská revoluce</p> <p><u>Boj o samostatný Československý stát 1914 – 1918</u> Zahraněční odboj Československé legie Slovensko v roce 1918 Vznik Československa</p> <p><u>Období první republiky 1918 – 1939</u> První vláda Československá zahraniční politika Masarykův program občanské společnosti Hospodářský, sociální a kulturní rozvoj Československa</p> <p><u>Světová hospodářská krize 1930 – 1933</u> („černý pátek“ 1929, hledání cesty z krize)</p> <p><u>Nacismus a fašismus světovou hrozbou 1933 – 1937</u> Upevnění nacistické a fašistické diktatury v Německu a Itálii Čs. spojenecký systém Německé nacistické hnutí v Československu Eduard Beneš prezidentem</p> <p><u>Zápas o Československo 1937 – 1939</u> Hitlerovy pokusy o ovládnutí Československa Mnichovský diktát „Druhá republika“</p> <p><u>Druhá světová válka 1939 – 1945</u> Průběh 2. světové války Holocaust Protektorát Čechy a Morava Boj za obnovení Československa Vývoj na Slovensku Osvobození</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá – historické události v Evropě a ve světě a jejich odraz v dějinách naší země - Jsme Evropané</p> <p>MKV – kulturní diference, etnický původ – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – v období 20. století</p> <p>MEDV – kritické čtení, práce s knihami a internetem při tvorbě referátu - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor, náboženství - mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy Čj – literatura 20. století</p>

<ul style="list-style-type: none"> - chápe poválečný vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím, seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech, rozpozná znaky totalitní společnosti, chápe vznik a problémy existence bipolárního světa, zná vnitřní situaci v naší republice po roce 1968 - popíše proces osamostatňování států z nadvlády koloniálních mocností - dokáže popsat znaky komunistické totality, chápe nebezpečí vycházející z komunismu - analyzuje etické aspekty různých životních situací 	<p><u>Rozdělená Evropa 1945 – 1989</u> Rozpad spojenecké koalice Komunistický převrat 1948 Budování komunistické společnosti Soupeření supervelmocí „Pražské jaro“ Rozpad sovětského bloku</p> <p><u>Svět ve 2. pol. 20. století</u> Dekolonizace Národně-osvobozovací hnutí Ohrožení světa komunismem Bída světa – země třetího světa Informovanost o situaci zemí třetího světa</p>	<p>Vv – umění 20. století</p> <p>Hv – hudba 20. století</p> <p>Etická výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů, zná vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 a vývoj v 90. letech – vznik České republiky - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy - objasní ustanovení demokratických režimů v Evropě, chápe postavení České republiky v rámci Evropské unie, vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce, posoudí postavení rozvojových zemí, charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a kultury, prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p><u>Začátek nové etapy 1989 – 1993</u> „Sametová revoluce“ 1989 Vznik České republiky 1993</p> <p><u>Spojená Evropa</u> Vstup České republiky do Evropské unie Vztah k menšinám Multikulturní společnost – globalizace (pozitivní vztah k diverzitám, obrana proti sektám, informace o různých světónázorech, vztah k menšinám, prosociálnost v multikulturní společnosti) Technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století</p>	<p>Etická výchova</p>